

รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

The Network Model of Cooperation in Academic Administration of Small- Sized Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission

¹วิภาดา สายสรรพมงคล, ชวนคิด มะเสนะ และ พงษ์ธร สิงห์พันธ์

¹Wipada Saisapphamongkhon, Chaunkid Masena and Pongthorn Singpan

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: wipadaeve@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ซึ่งดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 278 คน และโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 แห่ง ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ ได้แก่ หลักการเป็นผู้นำ และมีภาวะผู้นำ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการทำงานเป็นทีม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 3) วิธีดำเนินการของรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4) การประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ ประเมินกระบวนการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำเครือข่าย มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และเครือข่ายมีกระบวนการทำงานเป็นทีมโดยมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: เครือข่ายความร่วมมือ; การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The research article aimed at presenting the network model of cooperation in the academic administration of small-sized primary schools under the Office of the Basic Education Commission. The study used for the study was mixed-methods research, which was divided into two phases: 1) The study of the existing conditions and need for the cooperation network in the academic administration of small-sized primary schools under the Office of the Basic Education Commission. The sample group included 278 school administrators and 3 schools with the best practices; and 2) The development of the network model of collaboration in the academic administration of small-sized primary schools under the Office of Basic Education Commission. The key informants included 11 experts. The research tools were a questionnaire, interview form, and assessment form. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

According to the results of the study, the existing conditions and the need for the cooperation network in the academic administration of small-sized primary school under the Office of the Basic Education Commission are at a high level overall. The highest mean is for the learning process development, followed by school curriculum development, and supervision in education, while the lowest mean is for the promotion and development of learning resources. The network model of cooperation in the academic administration of small-sized primary schools under the Office of the Basic Education Commission consists of five components, which are: 1) principles of the model, namely leader and leadership, principle of public participation, and teamwork; 2) objectives of the model, to acquire the appropriate network model of cooperation in the academic administration for small-sized elementary schools, and to serve as a guide for school administrators to adapt it to the school context; 3) methods of the model, such as school curriculum development, learning process development, supervision in education, and the promotion and development of learning resources; 4) evaluation of the model, such as evaluation of the network model of cooperation in academic administration and evaluation of satisfaction with the use of the model; and 5) conditions for success, such as school administrators and network leaders, academic leadership, and change leaders. This includes ensuring that school administrators, teachers, and personnel are involved in the operation, and that the network operates as a team with continuous supervision, follow-up, and evaluation.

Keywords: Cooperation Network; Academic Administration; Small-Sized Primary Schools

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน ทั้งด้านวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศต้องหันมาร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงในทุกด้านร่วมกันทั่วโลก โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษาที่จะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพทัดเทียมสากลยิ่งขึ้น แนวคิดขับเคลื่อนการศึกษาให้บังเกิดผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีจุดเน้นให้คนในสังคมไทยมีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรมสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง (Phoonphanchoo, 2018) ประกอบกับศตวรรษที่ 21 ถือเป็นยุคที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้โลกเปิดกว้างและง่ายต่อการเข้าถึง จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าไปทุกด้านทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Prahmsiri, 2016)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีปัญหาอยู่หลายด้าน เช่น ปัญหาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำ ปัญหาด้านการเรียนการสอน การขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบตามรายวิชาเอก ต้องใช้ครูวิชาเอกอย่างหนึ่งไปสอนอีกวิชาหนึ่งทำให้ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชานั้น หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัดส่งผลทำให้ประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (Khaoiam, 2018) โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีกระจัดกระจายอยู่ในชนบท อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ อยู่บนภูเขาสูง บนเกาะ เนื่องจากรัฐบาลได้จัดตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประชากรที่อาศัยอยู่แต่ปัจจุบันความจำเป็นอย่างยิ่งได้ลดลงเนื่องจากการคมนาคมสะดวกขึ้น ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลทำให้ขนาดของโรงเรียนปรับเปลี่ยนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้อัตราส่วนครูต่อนักเรียน และนักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กขาดแคลนทรัพยากรด้านบุคลากรด้านงบประมาณ และทรัพยากรในด้านต่างๆ จึงต้องมีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา เพื่อระดมทรัพยากรด้านต่างๆ และส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา ดังนั้น เครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาโดยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น (Kantaphum, 2015)

นโยบายและแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 เน้นให้มีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นด้วยการปฏิรูปหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาครูบุคลากร และการบริหารจัดการงานวิชาการที่เป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักอันดับหนึ่งของสถานศึกษาเพราะเกี่ยวกับผลผลิตโดยตรงซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้นต้องเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมปัจจุบันด้วย (Kuakul, 2017) หน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาและต้องมีดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานและการประกันคุณภาพของสถานศึกษา แสดงผลงานความก้าวหน้าในการบริหารโรงเรียนตามเป้าหมายที่กำหนด (Khotbunthua, 2015) นอกจากนี้การจัดการศึกษาปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่ รวมทั้งบทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเน้นเครือข่ายความร่วมมือตามบริบทของสถานศึกษา (Panyawaranan, 2016) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือ การมีส่วนร่วมประสานงานกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เครือข่ายความร่วมมือเป็นปัจจัยสำคัญของการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้เพราะสมาชิกเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานร่วมกัน เริ่มด้วยการกำหนดเป้าประสงค์กำหนดกฎเกณฑ์ ทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและแบ่งบทบาทหน้าที่กันทำ เครือข่ายการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ที่ต้องการให้เครือข่ายความร่วมมือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกัน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการ จึงจำเป็นต้องมีเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาบุคลากรและปรับปรุงการทำงานในสถานศึกษา กระบวนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้เพราะแต่ละสถานศึกษามีปัญหาและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นการกระตุ้นให้สถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการระดมทรัพยากรทั้งหลายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาสถานศึกษา (Nilkaewbowonwich, 2016)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นการระดมทรัพยากรบุคคลขององค์กรที่มีความสัมพันธ์ด้านการจัดการศึกษาในท้องถิ่นมาเป็นเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการวางแผนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ร่วมกันให้ความรู้และนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งน่าจะทำให้เกิดพันธมิตรทางวิชาการร่วมกัน ผู้บริหารโรงเรียน ครู และเครือข่ายทางการศึกษาอื่นๆ ในท้องถิ่นอันจะส่งผลให้โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาสถานศึกษาของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยายกับการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้กรณีศึกษา (Case Study Research) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Interviews With Expert) และการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ผู้วิจัยทำการศึกษาเชิงเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาประเด็น ดังนี้ 1) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ 2) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ 3) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 4) บริบทและปัญหาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

ผู้วิจัยทำการศึกษารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2. ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการยกร่างรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบโดยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 14 (จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร) โดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 278 คน และโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง

2. ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารการศึกษา คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการบริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสังเคราะห์เอกสารการศึกษาค้นคว้าประกอบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ วิธีดำเนินการของรูปแบบ การประเมินผลรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จ 2) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่า IOC โดยค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

2. ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์ ถ่ายภาพประกอบการทำงาน จัดบันทึกข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลการศึกษาวิจัยมาจัดทำรายงานการวิจัยและบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

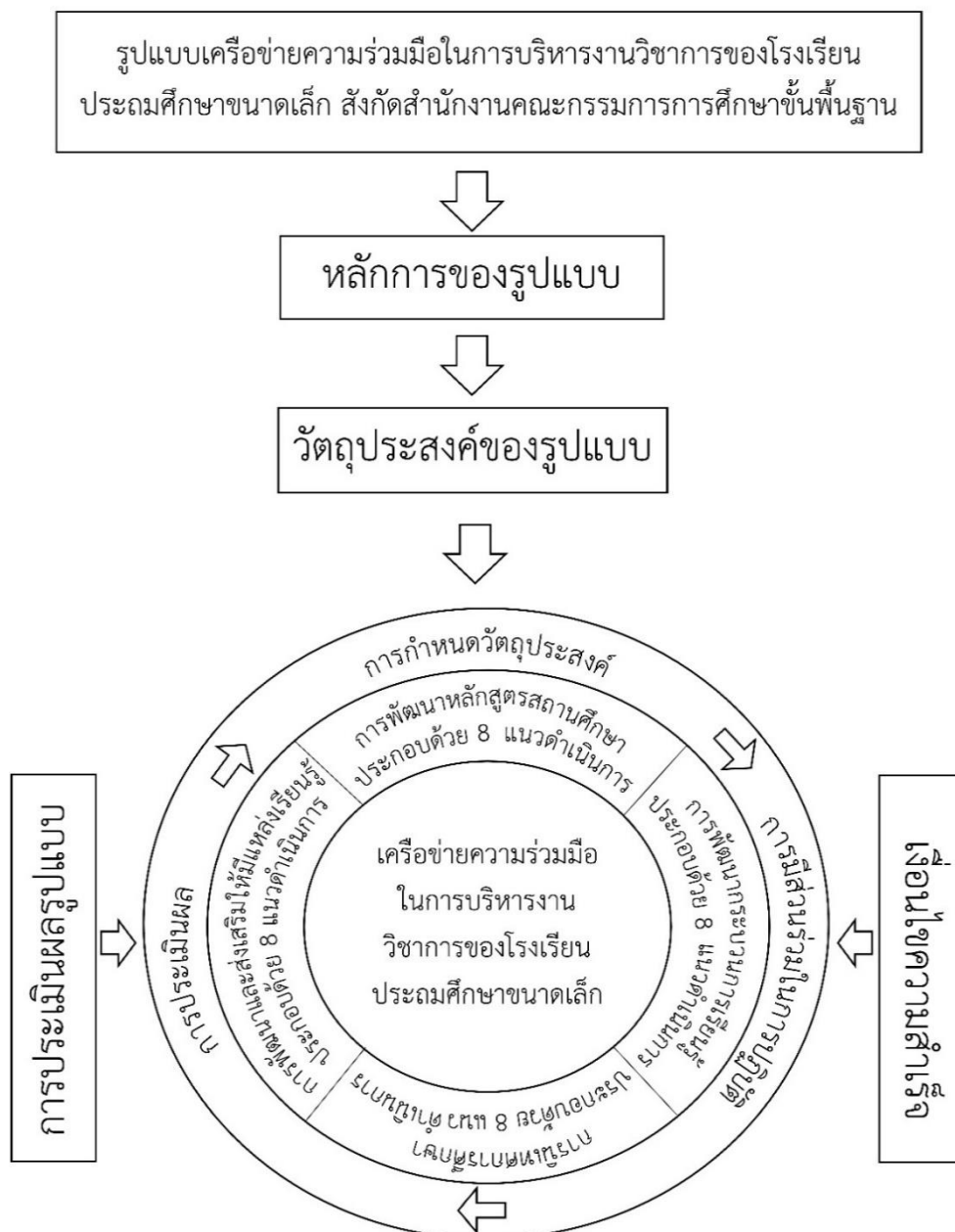
วัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.64) โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ 2 รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบ คือ 1) หลักการเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำ 2) หลักการมีส่วนร่วม และ 3) หลักการทำงานเป็นทีม 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1) เพื่อให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 2) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 3. วิธีดำเนินการของรูปแบบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การนิเทศการศึกษา และ 4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4. การ

ประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ 1) ประเมินกระบวนการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ และ 2) ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5. เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำเครือข่าย มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และ 3) เครือข่ายมีกระบวนการทำงานเป็นทีมโดยมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาสามารถสรุปเป็นรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในรูปภาพที่ 1

Picture 1: The Network Model of Cooperation in Academic Administration of Small Primary Schools under the office of the Basic Education Commission

จากภาพที่ 1 รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 4) การประเมินผลรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้เพราะ งานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียนคือการให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ งานวิชาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ เพื่อร่วมวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการสู่ผู้เรียน และสร้างประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับ Pranpa (2013) ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วยกิจกรรม การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน 2) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุความรู้ การพัฒนาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การแบ่งปันความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยภาวะผู้นำ วัฒนธรรมในองค์กร เทคโนโลยีการวัดผล และโครงสร้าง ประสิทธิภาพจากการพัฒนา และสอดคล้องกับการวิจัยของ Nilkaewbowonwich (2016) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการ 7 ภารกิจ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 7) การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบ คือ 1) หลักการเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำ 2) หลักการมีส่วนร่วม และ 3) หลักการทำงานเป็นทีม 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1) เพื่อให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 2) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 3. วิธีดำเนินการของรูปแบบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การนิเทศการศึกษา และ 4) การพัฒนาและ

ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4. การประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ 1) ประเมินกระบวนการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ และ 2) ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5. เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำเครือข่าย มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และ 3) เครือข่ายมีกระบวนการทำงานเป็นทีมโดยมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพราะ รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องอาศัยหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ วิธีดำเนินการของรูปแบบ การประเมินผลรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จ จึงจะนำไปสู่การบูรณาการใช้ได้ ซึ่งมีการบูรณาการในเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของ Chomchuen (2013) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 ขั้นตอน ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ การดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ และสอดคล้องกับการวิจัยของ Chuangboonsri (2015) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมี 5 องค์ประกอบหลักและ 2 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ เงื่อนไขความสำเร็จที่ 1 การมีทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและเงื่อนไขความสำเร็จที่ 2 การมีทักษะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

สรุป

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งด้านวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การศึกษาจะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพทัดเทียมสากล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นจากการศึกษารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ ได้แก่ หลักการเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการทำงานเป็นทีม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 3) วิธีดำเนินการของรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4) การประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ ประเมินกระบวนการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำเครือข่าย มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และเครือข่ายมีกระบวนการทำงานเป็นทีมโดยมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จะทำให้โรงเรียน

ประถมศึกษาขนาดเล็กสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของกลุ่มเครือข่ายด้านแหล่งเรียนรู้ให้สามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

1.2 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาควรนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษามีความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาควรศึกษารูปแบบเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.2 สถานศึกษาควรศึกษารูปแบบความร่วมมือในการนิเทศการศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

References

- Chomchuen, P. (2013). *Effective Community Participatory Academic Administration Model in Educational Institutions under the Office of Primary Educational Service Area*. (Doctoral Dissertation). Ubon Ratchathani Rajabhat University. Ubon Ratchathani.
- Chuangboonsri, T. (2015). *The Development of a Model for the Management of Educational Collaboration Networks of Regional Science Schools*. (Doctoral Dissertation). Education Administration Naresuan University. Phitsanulok.
- Kantaphum, U. (2015). *The Development of a Collaborative Network Model for Learner Quality Development for Primary Schools under the Office of Primary Educational Service Area*. (Doctoral Dissertation). Development Mahasarakham University. Mahasarakham.
- Khaoiam, N. (2018). *A Buddhist-based Academic Administration Model for Small Schools under the Office of Primary Educational Service Area*. (Doctoral Dissertation). Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Phra Nakhon Si Ayutthaya.
- Khotbunthua, S. (2015). *Curriculum Development and Application*. Bangkok: S. Asia Press (1989) Co., Ltd.

- Kuakul, Y. (2017). *The Development of Academic Administration Models of Islamic Private Schools in Chai Khaen Province, Southern Thailand to Build Learners to Become Complete Humanities*. (Doctoral Dissertation). Prince of Songkla University. Songkla.
- Nilkaewbowonwich, P. (2016). *A Model for the Development of Academic Cooperation Networks of Primary Education Service Area Offices under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Burapha University. Chonburi.
- Panyawaranan, C. (2016). *The Development of Academic Administration Policies Positively Affecting Student Achievement in Educational Institutions under Bangkok Metropolitan Administration*. (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Phoonphanchoo, K. (2018). *Academic Administration Model Educational Institutions Developed to the ASEAN Community of Basic Education Institutions*. (Doctoral Dissertation). Nakhon Sawan Rajabhat University. Nakhon Sawan.
- Prahmsiri, R. (2016). *Academic Administrative Models of Private Universities towards Excellence: A Case Study of Phitsanulok University*. (Doctoral Dissertation). North Bangkok University. Bangkok.
- Pranpa, K. (2013). *The Development of Academic Administration by Using Knowledge Management Process at Kalasin Pittayasan School under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 24*. (Doctoral Dissertation). Rajabhat Maha Sarakham University. Maha Sarakham.